

Svet práce

1. Charakteristika predmetu

Predmet využíva poznatky žiakov, ktoré získali v prírodovedných predmetoch /ako je biológia a chémia/ a ďalej ich rozvíja novými poznatkami, pozorovaním a experimentovaním, rozvíja pracovné zručnosti, vytvára správne etické zásady a postoje vo vzťahu k prírode, k prírodným vedám, k prírodným zákonitostiam, umožňuje seberealizáciu žiaka a podporuje rozvoj jeho kreativity.

Predmet sprostredkúva žiakom poznatky o agrotechnike /postupe/ pestovania okrasných rastlín – interiérových a exteriérových, ich viazaní a aranžovaní. Vytvára základy pre ďalšie odborné štúdium, pre podnikateľské aktivity, ale aj pre aktívnu tvorbu a ochranu životného prostredia.

2. Ciele predmetu

V tomto predmete sa majú žiaci naučiť základom pracovných zručností, kreativity a kladnému vzťahu k prírode a životnému prostrediu.

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- uvedomeniu si významu tvorby a ochrany životného prostredia
- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností / systematickosť práce k dosiahnutiu cieľa, vytrvalosť, samostatnosť/
- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia žiaka

V rovine vedomostí predmet smeruje k:

- poznávaniu okrasných rastlín – interiérových a exteriérových
- osvojeniu si poznatkov o ich pestovaní, rozmnožovaní a rýchlí
- osvojeniu si základov aranžovania a viazania kvetov
- osvojeniu si hydroponického pestovania rastlín

V rovine pracovných činností a zručností predmet smeruje k:

- získavaniu pracovných zručností a skúseností v oblasti tvorby životného prostredia, pri pestovaní črepníkových rastlín a pri pestovaní a ošetrovaní vonkajších okrasných rastlín
- získavanie pracovných zručností a návykov používaním správneho náradia pri pestovaní okrasných rastlín

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Výchovné a vzdelávacie stratégie predmetu vychádzajú z potreby viesť žiakov k pozitívnemu vzťahu k práci a zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,

- osvojeniu základných pracovných zručností a návykov v rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote, vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku,

- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere ,k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka,
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebavzdelávaniu a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia,
- orientácii v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojení potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenia, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu,
- k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov.
- byť vytrvalým pri pestovaní okrasných rastlín a využiť získané vedomosti a zručnosti pri skrášľovaní svojho domova /napr. balkón/. Motivácia k tvorbe spoločensky prospešným projektom, produktívna práca, orientácia pre ďalšiu profesijné zameranie,
- rozvoj poznania, že produktívna práca je základom pekného životného prostredia. Realizovanie vlastnej myšlienky, presadiť sa a vedieť pracovať v kolektíve,
- vidieť význam cieľavedomej činnosti z hľadiska tvorby a ochrany životného prostredia a tvorby oddychového priestoru. Vedieť vytvárať hodnoty a vážiť si produkty svojej práce.

Základné predmetové kompetencie

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vede žiakov k:

- pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce
- osvojení základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote
- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebavzdelávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia.
- orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojení potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenie, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu.

Všeobecné (univerzálne) kompetencie

- schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci,

- schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať vlastný názor,
- schopnosť sebapoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie,
- schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť.

Pracovné kompetencie žiaka

- používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky,
- pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt,
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoja i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste,
- orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje podnikateľské myslenie.

4. Metódy a formy

- klasické hodiny a praktická aktivita, motivačná demonštrácia,
- expozičné metódy- manipulácia s náradím a rastlinami,
- skupinová práca na pozemku, fixačné metódy- ústne zopakovanie učiva
- Pozorovanie
- Práca s učebnicou- čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií

5. Prierezové témy

6. Hodnotenie predmetu Svet práce

Hodnotí sa:

- teoretická časť,
- praktická časť,
- samostatná práca,
- aktivita,

Predmet je klasifikovaný: známkou

Učebné zdroje

1. Učebnica: *Pestovateľské práce pre 7 a 8 ročník*
2. www.zborovna.sk , www.google.sk, www.infovek.sk, www.statpedu.sk

Učebné osnovy a výchovno-vzdelávacie štandardy	
Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce
Predmet	Svet práce
Ročník	ôsmy
Časová dotácia	0,5 h / týždenne , 17 h/ ročne

Obsah predmetu

Obsah predmetu je rozdelený do 2 tematických celkov:

1. Kvetinárstvo.....10
2. Viazáčstvo a aranžovanie rastlín.....7

Kvetinárstvo	Význam a rozdelenie okrasných rastlín Význam okrasných rastlín z hľadiska tvorby a estetizácie životného prostredia, rozdelenie okrasných rastlín. Črepníkové rastliny Charakteristika črepníkových rastlín, rozdelenie. Poznávanie jednotlivých druhov črepníkových rastlín. Pestovanie ošetrovanie a rozmnožovanie črepníkových rastlín. Nároky črepníkových rastlín na životné podmienky. Praktická činnosť Praktickou činnosťou získať zručnosti pri presádzaní a ošetrovaní črepníkových rastlín a pri ich rozmnožovaní, pestovaní a ošetrovaní.	Žiak: Pozná význam okrasných rastlín, ich vplyv na náš život a životné prostredie. Pozná rozdelenie okrasných rastlín. Pozná a odborne pomenovať črepníkové rastliny. Vie pestovať, ošetrovať a rozmnožovať črepníkové rastliny, poznať ich nároky na stanovište. Vie využívať pracovné prostredie a udržiavať poriadok počas práce, dodržiavať bezpečnosť pri práci a hygienické zásady.	

Viazačstvo a aranžovanie rastlín	Základy aranžovania a väzby kvetov Význam aranžovania a väzby kvetov, pomôcky na aranžovanie Výber a úprava materiálu Výber a úprava rastlinného materiálu, voľba nádoby, zber a sušenie rastlín na aranžovanie, ošetrovanie rezaných kvetov, príprava rastlinného materiálu na aranžovanie. Praktická činnosť Praktickou činnosťou získať zručnosť pri viazaní a aranžovaní rastlín.	Žiak: Pozná základné pravidlá aranžovania a väzby kvetov, poznať vhodný materiál, úpravu rastlín a ostatného materiálu. Získané vedomosti vie uplatniť pri vytváraní jesenného, vianočného a jarného aranžovania. Vie hodnotiť výber materiálu a výsledok vlastnej práce.	

Učebné zdroje

1. Učebnica: *Pestovateľské práce pre 7 a 8 ročník*
2. www.zborovna.sk , www.google.sk, www.infovek.sk, www.statpedu.sk

Učebné osnovy a výchovno-vzdelávacie štandardy	
Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce
Predmet	Svet práce
Ročník	deviaty
Časová dotácia	1 h / týždenne , 33 h/ ročne

Obsah predmetu

Obsah predmetu je rozdelený do 3 tematických celkov:

1. Okrasné záhradníctvo.....10
2. Skalka.....3
3. Trávník.....3

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierez. témy
	Téma	Spôsobilosti	
Okrasné záhradníctvo	Okrasné rastliny Význam a rozdelenie okrasných rastlín. Okrasné kvetiny Rozdelenie: jednoročné, dvojročné, trvalky, cibuľové a hl'uznaté kvetiny. Požiadavky jednotlivých rastlín na prostredie. Pestovanie, generatívne a vegetatívne rozmnožovanie okrasných kvetín. Rýchlenie okrasných kvetín. Okrasné dreviny Rozdelenie: ihličnaté, listnaté, opadavé, vždyzelené, stromy a kry. Výber stanovišťa a vhodných druhov okrasných drevín. Pestovanie, ošetrovanie, generatívne a vegetatívne rozmnožovanie okrasných drevín. Praktická činnosť Príprava pôdy, výsadba, ošetrovanie okrasných rastlín. Získať zručnosti pri pestovaní, ošetrovaní a rozmnožovaní okrasných rastlín.	Žiak: Pozná jednotlivé skupiny okrasných rastlín a ich typických zástupcov. Vie rozmnožovať okrasné rastliny – vegetatívne aj generatívne, poznať požiadavky jednotlivých rastlín na prostredie a vedieť ich dopestovať a ošetrovať. Pestovaním rastlín prispieť k osvojeniu si jednotlivých pestovateľských postupov. Vie vybrať vhodné okrasné rastliny na určené miesto.	

Skalka	Príprava skalničkového záhona Výber vhodného miesta na skalku, základné pravidlá pri vytváraní skalničkového záhona. Pestovanie okrasných rastlín v skalky Okrasné rastliny vhodné do skalky, poznávanie, pomenovanie, zásady ich pestovania a ošetrovania. Praktická činnosť Získať zručnosti pri ošetrovaní trvalých skalničiek.	Žiak: Vie rozpoznať základné pravidlá zakladania trávnik, poznať základné druhy tráv. Vie ošetrovať trávnik, získať zručnosti pri práci s náradím, bezpečnosť pri práci.	

Trávnik	Zakladanie trávnik Príprava pozemku, vyčistenie terénu, príprava pôdy, sejba. Ošetrovanie trávnik Zalievanie, kosenie, hrabanie, hnojenie, odburiňovanie trávnik	Žiak má: -poznať základné pravidlá zakladania trávnik, - poznať základné druhy tráv. -vedieť ošetrovať trávnik, - získať zručnosti pri práci s náradím, -dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci.	

Učebné zdroje

1. Učebnica: *Pestovateľské práce pre 7 a 8 ročník*
2. www.zborovna.sk , www.google.sk, www.infovek.sk, www.statpedu.sk

